Warszawa, 22.12. 2016 r.

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
SEKRETARZ STANU
GŁÓWNY GEOLOG KRAJU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU DO SPRAW
POLITYKI SUROWCOWEJ PAŃSTWA

Mariusz Orion Jędrysek

DGK-VI.070.13 .2016.JM

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

W odpowiedzi na oświadczenie senatora Tomasza Kopcia, złożone podczas 29. posiedzenia Senatu RP w dniu 4.11.2016 r., w sprawie skomplikowanej sytuacji w zakresie działalności górniczej na obszarze gmin Hażlach i Zebrzydowice – wyznaczenia terenu górniczego na obszarze tych gmin w związku z działalnością Spółki NWR Karbonia S.A., - BPS/043-29-651/16, uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Odpowiadając na pytanie dotyczące prac geologicznych, na podstawie których szczegółowo rozpoznano złoże węgla kamiennego Morcinek 1, przedstawiam następujące informacje.
Pierwsze prace poszukiwawcze w rejonie złoża Morcinek były prowadzone pod koniec XIX wieku. Następnie w latach 1909 - 1915 odwiercono 6 otworów o głębokości sumarycznej 7500 m. W latach 1944-1945 wykonano 1 otwór (1059,7 m), a w latach 1953-1968, 4 otwory. Na tej podstawie w roku 1962 opracowano pierwszą dokumentację geologiczną złoża węgla kamiennego „Morcinek" w kategorii C_2. W roku 1977 na podstawie ww. dokumentacji podjęto decyzję o budowie kopalni węgla kamiennego „Kaczyce", potem „Morcinek". Dla tego przedsięwzięcia w latach 1977-1980 odwiercono 16 otworów i następnie w latach 1984-1987 dalsze 7 otworów, w wyniku czego łączny metraż wierceń osiągnął 38434 m, a w sumie z otworami odwierconymi wcześniej – 50355 m. W roku 1979 sporządzono dokumentację geologiczną w kategorii C_1. Następnie w latach 1978-1986 złoże zostało udostępnione trzema szybami. Eksploatacja została zakończona 30 października 1998 r. wraz z postawieniem KWK „Morcinek" w stan upadłości. W tamtym okresie dla złoża węgla kamiennego „Morcinek" zostały opracowane:

- w 1979 dokumentacja geologiczna w kategoriach C_1 i C_2;
- w 1992 dokumentacja geologiczna w kategoriach A, B, C_1 i C_2;
- w 1994 dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej w kategoriach A, B, C_1 i C_2;
- w 1997 dodatek nr 2 do dokumentacji geologicznej w kategoriach A, B, C_1 i C_2;
- w 1998 dodatek nr 3 do dokumentacji geologicznej w kategoriach A, B, C_1 i C_2;

W 2011 roku przez NWR Karbonia S.A. została opracowana dokumentacja geologiczna wydzielonego ze złoża „Morcinek", złoża „Morcinek 1" w kategorii $A+B+C_1+C_2$, przede wszystkim na podstawie archiwalnej informacji geologicznej i poprzedzających ją opracowań. Dodatkowo sporządzone zostały dodatki nr 4 i nr 5 do dokumentacji geologicznej złoża „Morcinek".

W nawiązaniu do poruszonej przez Pana Senatora kwestii koncesji nr 13/2013/p, uprzejmie informuję, że pismem z dnia 17 czerwca 2016 r. NWR Karbonia S.A. zrzekła się koncesji nr 13/2003/p udzielonej przez Ministra Środowiska w dniu 30 listopada 2003 r. na rozpoznawanie złoża węgla kamiennego w obszarze „Morcinek 1" (zmienionej kolejnymi decyzjami Ministra Środowiska). W związku z powyższym Minister Środowiska decyzją z dnia 27 września 2016 r., po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym stwierdził wygaśnięcie omawianej koncesji, tak więc aktualnie omawiana koncesja nie funkcjonuje w obrocie prawnym.

Odnosząc się do kwestii umownych uregulowań w zakresie rozliczeń finansowych z tytułu usuwania szkód górniczych, uprzejmie informuję, że w celu doprecyzowania omawianego zagadnienia, przez stronę polską Dwustronnej Międzyrządowej Komisji ds. współpracy przy eksploatacji węgla kamiennego w rejonie wspólnej polsko-czeskiej granicy państwowej (DMK) została przygotowana procedura ugodowego postępowania przy naprawianiu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego w rejonie polsko-czeskiej granicy państwowej. Procedura ta powstała w oparciu aktualne przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 864/2007/WE z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczącego prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych („Rzym II") (Dz. Urz. UE L 199 z 31.07.2007 r., str. 40) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. Urz. UE L 351 z 20.12.2012 r., str. 1, ze zm.), obowiązujących zarówno Rzeczpospolitą Polską jak i Republikę Czeską. Omawiana procedura została zaakceptowana przez DMK na 22 posiedzeniu Komisji w dniach 16 i 17 czerwca 2015 r., co zobowiązuje stronę czeską do jej stosowania. Zawarte w procedurze rozwiązania mają na celu ułatwienie obywatelom polskim uzyskanie rekompensaty z powodu poniesionych strat spowodowanych działalnością górniczą przez czeskiego przedsiębiorcę na drodze ugodowej. Ustalono m.in., że:

- przedsiębiorca będzie analizował otrzymane wnioski na podstawie aktualnych warunków górniczo-geologicznych oraz zebranego materiału otrzymanego z monitorowania wstrząsów wywołanych eksploatacją górniczą;
- w celu określenia zakresu rzeczowego szkody oraz sposobu jej naprawienia przeprowadzane będą oględziny, z których jest sporządzany protokół podpisywany przez osoby biorące udział w oględzinach;
- wszelka korespondencja z obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej będzie prowadzona w języku polskim;
- w siedzibach gmin: Zebrzydowice i Hażlach w ustalonych dniach miesiąca i godzinach będzie pełnił dyżur przedstawiciel przedsiębiorcy górniczego, w celu przyjmowania ewentualnych wniosków od obywateli RP.

Mając powyższe na uwadze nie można zgodzić się ze stanowiskiem przedstawionym w oświadczeniu Pana Senatora, wskazującym na brak efektywności DMK. Od czasu uzupełnienia składu osobowego polskiej części Komisji, tj. od 24 lipca 2014 r. posiedzenia Komisji odbywają

się regularnie, prowadzona jest także intensywna współpraca na poziomie powołanych w ramach DMK stałych zespołów: ds. prawnych, ds. szkód i ds. geologiczno-górniczych. Z posiedzeń Komisji sporządzane są protokoły, które zgodnie ze statutem DMK podlegają zatwierdzeniu przez: Ministra Środowiska (strona polska) oraz Ministra Przemysłu i Handlu (strona czeska). Szerokie spektrum zagadnień jakie obejmuje swym zakresem DMK powoduje, że w skład polskiej części Komisji wchodzą m.in. przedstawiciele organów administracji geologicznej oraz nadzoru górniczego, organów odpowiedzialnych za utrzymanie wód, samorządu terytorialnego, a także eksperci w z zakresu górnictwa węgla kamiennego. Dlatego zasadnym jest aby kwestie rozpatrywane w ramach funkcjonowania DMK były realizowane w oparciu o umowy bilateralne, gdyż kompetencje ww. organów państwowych, co do zasady ograniczają się do podmiotów realizujących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Równocześnie odnosząc się do kwestii możliwości wyznaczenia terenu górniczego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działalnością górniczą prowadzoną po stronie czeskiej, uprzejmie informuję, że teren górniczy może zostać wyznaczony wyłącznie na podstawie koncesji wydanej przez polski organ administracji geologicznej, podobnie nie jest dopuszczalna sytuacja, w której decyzja wydana przez właściwe w Republice Czeskiej organy miałaby skutki prawne na terytorium RP.

Równocześnie informuję, że w dniu 14 listopada 2016 r. odbyło się spotkanie Przewodniczącego polskiej części DMK z przedstawicielami Stowarzyszenia Ochrony Przed Negatywnymi Skutkami Działalności Górniczej Na Terenie Ziemi Śląska Cieszyńskiego przedmiotem którego były kwestie szkód zgłaszanych przez polskich mieszkańców, spowodowanych ruchem podziemnych zakładów górniczych prowadzonym na terenie Republiki Czeskiej. Zgodnie z informacją uzyskaną przez Przewodniczącego polskiej części DMK przedstawiciele ww. Stowarzyszenia wyrazili swoją pozytywną ocenę podejmowanych przez DMK działań.

z poważaniem

SEKRETARZ STANU
GŁÓWNY GEOLOG KRAJU
PEŁNOMOCNIK RZĄDU DO SPRAW
POLITYKI SUROWCOWEJ PAŃSTWA
Prof. dr hab. Mariusz-Orion Jędrysek

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych oraz Obsługi Rad, Zespołów i Pełnomocników w KPRM